

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/54/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824010711
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3824010711.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov Mgr. Jána Odnogu a JUDr. Tomáša Brinčíka v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. D. XX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11. júna 2025 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu samosudcu Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. marca 2025, sp. zn. 25Nt/20/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske (v tom čase) č.k. 2T/70/2009-267 zo dňa 17.03.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To/48/2010-277 zo dňa 27.05.2010 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. a/ k § 47 ods. 2 Trestného zákona s tým, že skutku sa dopustil napriek tomu, že bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (v tom čase) sp. zn. 3T/16/89 zo dňa 15.02.1989, právoplatným dňa 28.02.1989 pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku a trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere dva roky nepodmienečne so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny, pričom mu bol zvyšok trestu odpustený amnestiou prezidenta republiky zo dňa 01.01.1990 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1T/44/93 zo dňa 08.10.1993 bol odsúdený pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 14 rokov nepodmienečne so zaradením do III. nápravno výchovnej skupiny, pričom bol podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 31.08.2005 uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Pp/70/05 so skúšobnou dobou na sedem rokov.

Za tento trestný čin mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 47 ods. 2 Trestného zákona, § 46 Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov 7 mesiacov a 3 dni so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený aj trest prepadnutia doličnej veci a bolo rozhodnuté o nárokoch na náhradu škody.

Uznesením samosudcu Okresného súdu Prievidza zo dňa 19.03.2025, sp. zn. 25Nt/20/2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 399 ods. Tr. por. zamietnutý návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej trestnej veci vedenej Okresného

súdu Partizánske pod sp. zn. 2T/70/2009 z dôvodu, že neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu odsúdený podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom ustanoveného obhajcu.

V písomných dôvodoch sťažnosti odsúdený uviedol, že okresný súd sa nedostatočne zaoberal dôvodmi uvedenými v návrhu na povolenie obnovy konania zo dňa 12.08.2024, a následne doplneného obhajcom v podaní zo dňa 04.10.2024. Odsúdený je názoru, že jeho návrh na obnovu konania mal by byť povolený v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 2T/70/2009, v ktorej bol rozsudkom zo dňa 17.03.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To/48/2010-277 zo dňa 27.05.2010 uznaný

za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 138 písm. a) k § 47 ods. 2 Tr. zákona, za čo bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 47 ods. 2 Tr. zákona, § 46 Tr. zákona a § 37 písm. m) Tr. zákona na trest odňatia slobody

vo výmere 23 rokov, 7 mesiacov a 3 dni so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. V súvislosti s uvedeným odsúdený poukázal na použité ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zákona pri ukladaní tohto trestu, a to na základe predchádzajúcich odsúdení, konkr. rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1T/44/93 zo dňa 08.10.1993 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu v Bratislave sp. zn. 1To/110/93 zo dňa 29.12.1993 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, a tiež rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T16/89 zo dňa 15.02.1989

pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov. Ďalej poukázal na nadobudnutie účinnosti novely Trestného zákona

č. 40/2024 Z. z., ktorou od 06.08.2024 došlo k novej legislatívno-právnej situácii, kedy podľa jeho názoru touto novelou nastali pri ukladaní trestov priaznivejšie a miernejšie podmienky, čo možno považovať za nové skutočnosti, ktoré súdu pred právoplatným rozhodnutím vo veci neboli známe. Odsúdený súčasne uviedol, že pri tejto kvalifikácii skutkov nemala byť u neho pri ukladaní trestu aplikovaná zásada „3x a dost“, nakoľko podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. sa

na aplikácii tejto zásady vyžaduje predchádzajúce odsúdenie podľa § 55 ods. 3 Tr. zák. Ďalej odsúdený poukázal na trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany

sp. zn. 3T/16/89 zo dňa 15.02.1989, ktorý mu bol odpustený amnestiou prezidenta republiky zo dňa 01.10.1990, tzv. Havlova amnestia, a je toho názoru, že pri ukladaní mu súhrnného trestu nebol daný dôvod na použitie tzv. „asperačnej“ zásady. Ďalej uviedol, že vyššie uvedenou novelou Trestného zákona došlo k výraznej zmene pre ukladanie trestu za trestný čin lúpeže podľa § 188 Tr. zákona, nakoľko sa sadzba uvedená v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. vzťahuje len

na trestné činy lúpeže podľa § 188 ods. 3 a ods. 4 Tr. zák., nie za všetky trestné činy lúpeže podľa § 188 Tr. zák., ako tomu bolo pred novelou. Odsúdenému je pritom známe, že na základe doterajšej judikatúry súdy nepovažovali zmenu hmotného práva za skutočnosť súdu skôr známu a teda za skutočnosť odôvodňujúcu obnovu konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. poriadku. Odsúdený takýto prístup a výklad však považuje za prekonaný, nesprávny a ústavne nekonformný. Nakoľko v podmienkach Slovenskej republiky neexistuje iný právny inštitút zohľadňujúci pre páchatela priaznivejšie hmotnoprávne úpravy, je podľa odsúdeného potrebné použiť extenzívny výklad pre pojem skutočnosť skôr neznáma, a aplikovať ho pre akúkoľvek zmenu zákona, pokiaľ páchatel ešte nevykonal trest, ktorý mu bol uložený podľa predchádzajúcej nepriaznivejšej právnej úpravy. Vzhľadom na uvedené preto navrhuje, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a sám o návrhu rozhodol tak, že povolí obnovu konania.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192

ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe samosudcu okresného súdu chyby (ďalej len „okresný súd“) procesného charakteru, ktoré by samé o sebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd v súlade s ustanovením § 402 ods. 1 Tr. por. rozhodol napadnutým uznesením o návrhu odsúdeného na verejnom zasadnutí, na ktorom mal odsúdený možnosť aj v prítomnosti obhajcu vyjadriť sa pred okresným súdom k dôvodnosti

jeho návrhu na povolenie obnovy konania. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že v dôvodoch sťažnosti nie sú vytýkané chyby konania predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

Krajský súd vo všeobecnosti dáva odsúdenému do pozornosti, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí vrátane osoby páchatel'a (výrokov o vine a treste), pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe, a teda v právoplatnom rozsudku sa ani nemohli brať do úvahy. Súčasne ale tieto nové skutočnosti musia byť tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Tieto však v prejednávacom prípade zistené neboli.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženie súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Zo znenia ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. upravujúceho podmienky na povolenie obnovy konania vyplývajú dve základné podmienky pre povolenie obnovy konania. Prvou podmienkou je zistenie nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych. Za nové skutočnosti alebo dôkazy však nemožno považovať skutočnosti či dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to aj v prípade, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, alebo ich nesprávne vyhodnotil. Nemožno totiž v konaní o povolenie obnovy konania preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom trestnom konaní. Druhou podmienkou je pravdepodobnosť (nie absolútna istota), že tieto novo zistené skutočnosti či dôkazy sú spôsobilé zabezpečiť v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie pre odsúdeného. Obidve tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

Dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste pričom takéto posúdenie je výlučne úlohou o takomto návrhu rozhodujúceho senátu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Podľa § 394 ods. 4 Tr. por. skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 a 3 je aj

- a) rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva a slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť,
- b) strata účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný.

Dôvodom na povolenie obnovy konania však nie je pre odsúdeného priaznivejšia zmena zákona, ktorá nastala až po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, keďže podstatou obnovy konania je naprávať možné skutkové omyly, pričom pri zmene zákona sa nemení skutok, ale mení sa právo. V prípade, ak by zmena zákona po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia spôsobila zánik trestnosti činu, súd nepostupuje podľa ustanovení o obnove konania, ale podľa § 405a a nasl. Tr. por. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje aj na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. Tpj 44/2023, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu, pričom splnením podmienky na obnovu konania „ex lege“ je tá právna skutočnosť, ak ústavný súd vyslovil nesúlad zákona s Ústavou Slovenskej republiky (§ 41b ods. 1 zákona

č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky), čo však v danom prípade zistené nebolo. To znamená, že za skutočnosť súdu skôr neznámu v zmysle ust. § 394 ods. 1 a ods. 4 Tr. por. nemožno považovať novelu Trestného zákona účinnú od 15.03.2024 (konkr. a to na základe zákona č.40/2024 Z. z), keďže táto zmena hmotnoprávnej úpravy v čase vyhlásenia meritórneho rozhodnutia v pôvodnom konaní objektívne neexistovala, a teda nemohla byť zohľadňovaná (aplikovaná) v procese rozhodovania.

Zároveň krajský súd zdôrazňuje, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s vyššie uvedenou novelou Trestného zákona nebolo „prehodnocovanie“ každého právoplatného uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do času jej účinnosti, čo vyplýva napokon aj z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Tr. zák., ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin.

Napokon je rovnako potrebné dodať, že v konaní o povolení obnovy konania konajúce súdy nemajú oprávnenie preskúmať zákonnosť procesného postupu v pôvodnom konaní, čo je naopak účelom tzv. dovolania ako ďalšieho mimoriadneho opravného prostriedku (práve dovolanie „slúži“ na nápravu procesných a hmotnoprávných nedostatkov a pochybení).

Vzhľadom na uvedené krajský súd preskúmal odôvodnenie napadnutého uznesenia a zistil, že okresný súd ako súd prvého stupňa sa vyššie uvedenými právnymi úvahami a zákonnými podmienkami pri rozhodovaní o podanom návrhu odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania dôsledne riadil.

Na základe uvedeného krajský súd dospel k rovnakému právnemu záveru, k akému aj okresný súd ako súd prvého stupňa, podľa ktorého zhodne považujú návrh odsúdeného na obnovu konania za nedôvodný. Okresný súd sa dostatočne a náležite vysporiadal s podaným návrhom odsúdeného, teda v súlade so zákonom a zákonným spôsobom svoje rozhodnutie presvedčivo a aj vyčerpávajúco odôvodnil. Okresný súd ako súd prvého stupňa sa zaoberal všetkými argumentmi v návrhu odsúdeného, ktoré dostatočne a správne vyhodnotil tak, že v kontexte jeho úvah podrobne popísaných v napadnutom návrhu nemôžu obstáť ani viesť k inému rozhodnutiu o jeho podanom návrhu na povolenie obnovy konania.

S poukazom na zákonnú zásadu dvojinstančnosti súdneho konania, a pre zachovanie jej účelu prostredníctvom jednoty rozhodnutia súdu prvého stupňa v zhode s rozhodnutím súdu druhého stupňa, ako aj z dôvodu „nadbytočnosti“ krajský súd vo svojom rozhodnutí nie je povinný opakovať správne skutkové a právne závery okresného súdu, t.j. súdu prvého stupňa.

Aj podľa názoru krajského súdu, odsúdený vo svojom návrhu na obnovu konania neuviedol také skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami (či dôkazmi) už skôr známymi, ktoré by vôbec mohli viesť k záveru o neprimeranej prísnosti uloženého trestu, niet to ešte k záveru, že by tento trest bol v neprospech odsúdeného v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom odsúdeného, alebo že by boli v zrejmom rozpore s účelom trestu, ako to má na zreteli ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.